Roll No. .... Total Pages : 7

11758/NJ

D–1/2111

ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਢਲਾ ਗਿਆਨ

Semester–I

Time Allowed : 3 Hours] [Maximum Marks : 75

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ–ੳ

1. ਕੋਈ **ਇੱਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ: 1×5=5

(ੳ) ਵਰਤਮਾਨ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਲਿਖੋ।

(ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖੋ।

ਪ ਫ ਬ ਭ ਮ

ਕ ਖ ਗ ਘ ਙ

ਚ ਛ ਜ ਝ ਞ

ੳ ਅ ੲ ਸ ਹ

ਤ ਥ ਦ ਧ ਨ।

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ **ਪੰਜ** ਵਾਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ: 5×1=5

(ੳ) ਪੁਰਾਤਨ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਵਿੱਚ ------------- ਵਰਣ ਹਨ।

(ਅ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ 'ਪਵਰਗ' ਦੇ ਵਰਣ ------------- ਹਨ।

(ੲ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ 'ਅੰਤਿਮ ਵਰਗ' ਦੇ ਵਰਣ ------------- ਹਨ।

(ਸ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਪੈਰ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਕੁੱਲ ------------- ਵਰਣ ਹਨ।

(ਹ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ 'ਚਵਰਗ' ਦੇ ਵਰਣ ------------- ਹਨ।

3. ਕੋਈ **ਇੱਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ: 1×5=5

(ੳ) ਲਘੂ ਸਵਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਲਘੂ ਸਵਰ ਹਨ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

(ਅ) ਦੀਰਘ ਸਵਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਦੀਰਘ ਸਵਰ ਹਨ?

4. ਕੋਈ **ਇੱਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ: 1×5=5

(ੳ) ਕੋਈ ਪੰਜ ਮਾਤਰਾ ਰਹਿਤ ਬਹੁ-ਅੱਖਰੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ।

(ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਖ਼ਰ ਵਰਤ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਸਹੀ ਕਰੋ:

ਜੀਦ, ਸੁਤਾ, ਕੁਜੀ, ਗਗਾ, ਬਾਦਰ।

ਭਾਗ-ਅ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ **ਛੇ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ: 1×6=6

(i) ਅੱਧਕ ਕੀ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ?

(ii) ਟਿੱਪੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

(iii) 'ਗਾਉਦੀ' ਅਤੇ 'ਚਾਦੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਲਗਾਖਰ ਵਰਤ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਸਹੀ ਕਰੋ।

(iv) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਲਗਾਖ਼ਰਾਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਿਖੋ।

(v) ਅੱਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ।

(vi) ਦੁਲਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਬਿੰਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ।

(vii) ਪੈਰ੍ਹੀਂ 'ਰ' ਰਾਰਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ।

6. ਕੋਈ **ਦੋ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ: 2×2=4

(ੳ) ਪੈਰ੍ਹੀ 'ਹ' ਹਾਹਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ।

(ਅ) ਆਲਣਾ, ਵਰਾ, ਪਰੋਫ਼ੈਸਰ, ਪਰਤੀਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਪੈਰ੍ਹੀਂ ਅੱਖਰ ਵਰਤਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਸਹੀ ਕਰੋ।

(ੲ) ਪੈਰ੍ਹੀਂ 'ਵ' ਵਾਵਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ।

7. ਕੋਈ **ਤਿੰਨ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕਰੋ: 5×3=15

(ੳ) 21 ਤੋਂ 30 ਤੱਕ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

(ਅ) ਕੋਈ ਦੱਸ ਫਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।

(ੲ) ਅੰਗਰੇਜੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।

(ਸ) ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।

(ਹ) ਕੋਈ ਦੱਸ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ–ੲ

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਦਿਓ: 15×2=30

(i) ਮੰਗਲਵਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।

(ii) ਲਿੰਪੀ ਅੱਬ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਸਹੀ ਕਰੋ।

(iii) 5, 15, 35 ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

(iv) ਕੋਈ ਦੋ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।

(v) ਕੋਈ ਦੋ ਦੇਸੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।

(vi) 'ਬਿੰਦੀ' ਕੀ ਕਾਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ?

(vii) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।

(viii) ਚਾਰ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।

(ix) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸਵਰ ਧੁਨੀਆਂ ਹਨ?

(x) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਹਨ।

(xi) ਿ, ੋ, ਾ ਲਗਾ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।

(xii) ਨਾਸਿਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ 'ਸਿਹਾਰੀ' ਨਾਲ ਕਿਹੜੇ ਲਗਾਖਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

(xiii) 'ਸਾਵਣ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹੜਾ ਮਹੀਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?

(xiv) ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਮ ਵਿੱਚ ਕਰ ਕੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਬਣਾਓ।

ਰ ਟ ਮ, ਮ ਗ ਸ ਲ।

(xv) ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਮ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਕੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਬਣਾਓ।

ਲਾ ਪੀ, ਬੀ ਗੁ ਲਾ।